

Buurt Informatie Netwerk (BIN) 's-Hertogenbosch

Het Buurt Informatie Netwerk, ofwel BIN, is een samenwerkingsverband tussen bewoners, politie en gemeente met als doelstelling de veiligheid en leefbaarheid in een wijk te verbeteren. Daarvoor is het nodig dat de politie en gemeente hun werk optimaal doen. Wijkbewoners kunnen daarbij helpen door lid te worden van BIN. Doordat BIN-leden, de politie en de gemeente op een eenvoudige manier informatie met elkaar uitwisselen kan er gericht worden gewerkt aan de veiligheid en leefbaarheid. Zo vermindert de criminaliteit en worden wijkbewoners bij het werk van de politie en gemeente betrokken. BIN draagt bij aan een fijnere en meer veilige buurt.

Het buurtinformatienetwerk is in 1995 in België opgestart, maar soortgelijke initiatieven bestonden ook al in andere landen (bijvoorbeeld "Neighbourhood Watch" in Engeland). Het instrument is door de gemeente Uden naar Nederland gehaald. Het loopt inmiddels ook in de gemeente Landerd, Heusden en 's-Hertogenbosch. Het Bossche initiatief staat hier centraal. 's-Hertogenbosch is de eerste gemeente in Nederland die het BIN op stadsbrede schaal gaat uitzetten in 2013. Men startte met twee pilots in de wijk Maaspoort en het preventiegebied Kruiskamp/ Schutskamp. Door de goede ervaringen en na een evaluatie van de pilots door studenten van de Avans Hogeschool (zie bijlage) is besloten tot een brede uitrol naar de andere wijken. Inmiddels is het BIN uitgerold in alle 12 wijken van 's-Hertogenbosch.

DOELSTELLING

Een aanleiding voor het invoeren van het BIN in de gemeente 's-Hertogenbosch is de relatief lage score die bewoners uit (de voormalige GSB-) aandachtsgebieden hebben toegekend aan de leefbaarheid en veiligheid in hun buurt. Het BIN is vooral bedoeld om de communicatie tussen burgers en politie te stimuleren gericht op het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid. De gemeente gebruikt het systeem echter ook om berichten te plaatsen.

Nevelendoelen zijn:

- dialoog en samenwerking tussen overheidsinstanties en burgers verbeteren
- bevorderen samenwerking tussen overheidsinstanties onderling (ketendenken)
- aanpak van problemen met een pakket van samenhangende maatregelen.

WERKZAME BESTANDDELEN

Bij deze vorm van burgerparticipatie staat de overheid niet langer centraal. Het gaat om co-creatie in het werken aan een gezamenlijk doel: burgers mogen niet alleen "meedoen", maar participeren op basis van gelijkwaardigheid. De aansturing van een BIN gebeurt namelijk door een burger in de rol van coördinator (een zogeheten BINCO). Verder kan iedere bewoner in een 'BIN gebied' zich aanmelden als lid en op die manier een bijdrage leveren. Het BIN biedt daarnaast een logische structuur die de samenwerking tussen betrokken partijen als vanzelfsprekend verbetert; zo werken wijkagent en (gemeentelijke) wijkmanager beter samen na invoering van het BIN en voelen burgers zich meer betrokken bij hun buurt. Inmiddels wordt het BIN volledig gedragen door bewoners en is het een zelfstandig functionerend maatschappelijk initiatief.

DOELGROEP EN CONTEXT

Primaire doelgroep is de burger. Andere partijen zijn de gemeente en de politie. De context is de buurt: door onderling informatie uit te wisselen via de e-mail over bijvoorbeeld verdacht gedrag, vernielingen of misdrijven, kan iedereen een steentje bijdragen aan het veiliger en leefbaarder maken van de buurt. Het BIN draait vooral op de communicatie tussen burger en politie. De gemeente pakt waar nodig zaken op, denk hierbij onder andere aan vernieling en verloedering. In 's-Hertogenbosch is het BIN in de pilotfase ingezet in twee verschillende wijken. In Maaspoort scoorde de wijkveiligheid bovengemiddeld, terwijl dit in de preventiewijken Kruiskamp/Schutskamp juist niet het geval was (Veiligheidsmonitor 's-Hertogenbosch 2012). In beide pilots is het BIN als positief beoordeeld door de gebruikers ervan. 's-Hertogenbosch is nu bezig aan een uitrol van het instrument over de hele stad, waarmee er geen sprake is van een verplaatsingseffect van de problematiek naar andere delen van de stad.

versie

TE VERWACHTEN EFFECTEN

De effecten (op hoofdlijnen) tot nu toe zijn:

- co-creatie leidt tot een toename van de burgerparticipatie
- de samenwerking tussen alle gebruikers is toegenomen
- er zijn meer ogen in de buurt; de sociale controle is toegenomen
- het vertrouwen van burgers in de politie is toegenomen.

Er is geen nul meting gedaan, waardoor de bevindingen niet met cijfers te onderbouwen zijn. Gebruikers ervaren het instrument als positief.

EVALUATIE

De aanpak is geëvalueerd door studenten van de Avans Hogeschool. Daarvoor is nauw samengewerkt met de afdelingen Onderzoek en Statistiek en Openbare Orde en veiligheid van de gemeente 's-Hertogenbosch. Zie hiervoor ook de bijlage.

RANDVOORWAARDEN

Voor het opstarten van een BIN is samenwerking tussen gemeente en politie een voorwaarde. Verder moeten BINCO's (bewoners die de rol van coördinator vervullen) geworven worden. In 's-Hertogenbosch is tevens een structuur opgezet, die monitoring en bijsturing mogelijk maakt. Zo is er een gebruikersgroep (klankbordgroep), waarin alle coördinatoren van de BIN- gebieden (bewoners) en iemand van de politie Noord Brabant vertegenwoordigd zijn.

Het berichtenverkeer verloopt via de e-mail en is tweezijdig. De BINCO's loggen in op e-mailsysteem met een gezamenlijke e-mailbox. Hier controleren zij de e-mails die zij van de gemeente, politie of andere leden hebben ontvangen om deze vervolgens door te sturen naar BIN leden of partners. Zij moeten wel bij meerdere applicaties inloggen om toegang te krijgen, maar ervaren dit niet als een belemmering.

De inrichting van het systeem vraagt (eenmalige) opstartkosten en verder gaat het vooral om het onderhouden hiervan.

OVERDRAAGBAARHEID

In 's-Hertogenbosch vindt uitrol over de hele stad plaats. Dit geeft aan dat er in principe geen wijkgebonden (of andere) belemmeringen zijn qua overdraagbaarheid.

INSTRUCTIES

Er is een gebruikershandleiding voor BIN coördinatoren. Daarnaast heeft Den Bosch een soort "train de trainer" constructie voor BINCO's ontwikkeld: ervaren coördinatoren uit de pilotgebieden helpen de BINCO's die starten in nieuwe gebieden op weg.

DOCUMENTATIE

Daan Jilesen en Boy Spierings, "Een BINdend Advies", 's-Hertogenbosch 2013. Folder "Buurt Informatie Netwerk".